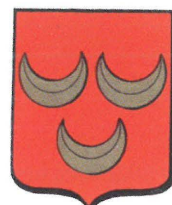

DE VERDWENEN ZWINHAVEN VAN HOEKE

Van juli tot september onderzochten archeologen van de Vakgroep Archeologie van de Gentse Universiteit de verdwenen middeleeuwse Zwinhaven van Hoeke. Ze deden dat in het kader van een groot onderzoeksproject dat de opgang, de bloei en het verval van de middeleeuwse voorhavens van Brugge bestudeert. De structuren en vondsten die de archeologen aantreffen, liegen er alvast niet om: de haven van Hoeke is teruggevonden!

■ JEROEN VERMEERSCH, MAXIME POULAIN, JAN TRACHET EN WIM DE CLERCQ

Hoeke speelde een cruciale rol in de ontwikkeling van Brugge tot dé economische draaischijf van Noordwest-Europa tijdens de late middeleeuwen. Het stadje diende namelijk als uitvalsbasis voor de Duitse Hanze, een commerciële vereniging van enkele Noord-Europese havensteden. De opgraving bracht de dichtgeslibde Zwingeel, de verschillende bedijkingsfasen (12de tot 14de eeuw) van de geul en een goed bewaard houten kadefront aan het licht. De kade werd gebouwd met hergebruikte onderdelen van zeeschepen, waaronder een grote plank afkomstig van de bodem van een kogge. Grote hoeveelheden ijzerslakken en steenkool uit Newcastle wijzen bovendien op de aanwezigheid van smederijen die belangrijk waren bij het herstel van zeeschepen in deze haven, een activiteit die ook in historische bronnen beschreven staat. De uitzonderlijk goed bewaarde resten van scheepstouw, mosbreeuwsel en een stuk gewezen wol, wellicht een deel van een zeil, sluiten hierbij aan. Het unieke karakter van de vindplaats en de uitzonderlijke bewaringsomstandigheden maken van Hoeke een belangrijke archeologische site op Europees niveau.

1. De archeologen bestuderen een houten plank. Op basis van de bewerking van de plank is het mogelijk te achterhalen uit welk scheepstype ze afkomstig is © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
2. De opgraving snijdt de middeleeuwse Krinkeldijk, ook vandaag nog zichtbaar als een weggetje die langs het voormalige Zwin richting de haven van Sint Anna ter Muiden (Nederland) kronkelt © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
3. Door de natte omstandigheden bleef organisch materiaal uitzonderlijk goed bewaard. Hier zien we een detail van een groot stuk textiel, misschien een scheepszeil © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
4. De bodemplank van een 13de-eeuwse kogge is volledig vrijgelegd © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent

1. Het kadefront was opgebouwd uit hergebruikt scheepshout. Het oranje tot bruinrode pakket rechtsboven bestaat deels uit ijzerslakken, die bij de aanleg van de dijk werden gebruikt © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
2. De grens tussen de blauwgrijze en bruingle zone is de oever van het Zwin. Het steile verloop duidt op de kracht waarmee een stormvloed, vermoedelijk in 1134, een nieuwe geul heeft uitgeschuurd © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
3. Zicht op verschillende bedijingsfasen langs en bovenop de oevers van de Zvingeul. Sommige dijklichamen bestaan grotendeels uit ijzerslakken (donkere lagen) © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
4. Stagestudenten van de UGent leggen een volledige kruik uit steengoed bloot © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
5. Luchtopname van de opgraving, met daarachter het pad dat over de Krinkeldijk loopt © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent
6. De opgraving ging door de Krinkeldijk, om de opbouw van dit dijklichaam te onderzoeken. Rechts loopt de Damse Vaart. Het tracé van dit kanaal loopt ten zuiden van het middeleeuwse Hoeko, waardoor de bewoningsresten bewaard bleven in de bodem © Vakgroep Archeologie, Universiteit Gent

